

*Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administracinis departamentas
2016 04 05*

TARPTAUTINĖS DARBO ORGANIZACIJOS KONFERENCIJA

KONVENCIJOS NR. 29 PROTOKOLAS

**1930 M. KONVENCIJOS DĖL PRIVERSTINIO AR PRIVALOMOJO DARBO
PROTOKOLAS,
PRIIMTAS 2014 M. BIRŽELIO 11 D. ŽENEVOJE KONFERENCIJOS
ŠIMTAS TREČIOJOJE SESIJOJE**

Autentiškas tekstas

Konvencijos Nr. 29 protokolai

1930 M. KONVENCIJOS DĖL PRIVERSTINIO AR PRIVALOMOJO DARBO PROTOKOLAS

Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija,

Tarptautinio darbo biuro Valdymo tarybos sušaukta Ženevoje ir 2014 m. gegužės 28 d. susirinkusi į šimtas trečiąją sesiją;

pripažindama, kad visų formų priverstinio ar privalomojo darbo uždraudimas yra pagrindinių teisių visumos dalis ir kad priverstiniu ar privalomuoju darbu pažeidžiamos milijonų vyrų ir moterų, mergaičių ir berniukų žmogaus teisės ir orumas ir kad priverstinis ar privalomasis darbas prisideda prie skurdo palaikymo ir trukdo pasiekti tinkamo darbo visiems tikslą;

pripažindama 1930 m. Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo (Nr. 29) (toliau – Konvencija) ir 1957 m. Konvencijos dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105) ypatingą svarbą kovojant su visomis priverstinio ar privalomojo darbo formomis, tačiau [pripažindama] ir tai, kad dėl jų įgyvendinimo spragų reikalingos papildomos priemonės;

prisimindama tai, kad priverstinio ar privalomojo darbo apibrėžtis pagal Konvencijos 2 straipsnį apima visas priverstinio ar privalomojo darbo formas ir apraiškas ir ji taikoma visiems žmonėms nieko neišskiriant;

pabrėždama visų priverstinio ir privalomojo darbo formų ir apraiškų panaikinimo būtinybę;

prisimindama narių, kurios ratifikavo Konvenciją, įsipareigojimą nustatyti, kad už priverstinį ar privalomąjį darbą būtų baudžiama kaip už baudžiamąjį nusikaltimą ir užtikrinti, kad įstatymais taikomos bausmės būtų tikrai tapačios ir griežtai vykdomos;

pažymėdama, kad Konvencijoje nustatytas pereinamasis laikotarpis jau pasibaigė ir kad 1 straipsnio 2 ir 3 dalių bei 3–24 straipsnių nuostatos jau nebetaikomos;

pripažindama, kad priverstinio ar privalomojo darbo kontekstas ir formos pasikeitė, o prekyba žmonėmis priverstinio ar privalomojo darbo tikslais, kai tai gali būti susiję su seksualiniu išnaudojimu, kelia vis didesnį tarptautinį susirūpinimą ir verčia imtis neatidėliotinių veiksmų siekiant ją veiksmingai panaikinti;

pažymėdama, kad didėja darbuotojų, dirbančių priverstinį ar privalomąjį darbą, skaičius privačiame ekonomikos sektoriuje ir tai, kad tam tikri ekonomikos sektoriai yra ypač pažeidžiami, taip pat kad tam tikroms darbuotojų grupėms, visų pirma migrantams, yra didesnė rizika tapti priverstinio ar privalomojo darbo aukomis;

pažymėdama, kad veiksmingas ir ilgalaikis priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimas prisideda prie sąžiningos darbdavių tarpusavio konkurencijos ir darbuotojų apsaugos užtikrinimo;

prisimindama tiesiogiai susijusius tarptautinius darbo standartus, įskaitant visų pirma 1948 m. Konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87), 1949 m. Konvenciją dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas principų taikymo (Nr. 98), 1951 m. Konvenciją dėl vienodo atlyginimo vyrams ir moterims už lygiavertį darbą (Nr. 100), 1958 m. Konvenciją dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111), 1973 m.

Konvenciją dėl minimalaus įdarbinamojo amžiaus (Nr. 138), 1999 m. Konvenciją dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo (Nr. 182), 1949 m. pataisytą Konvenciją dėl migracijos ieškant darbo (Nr. 97), 1975 m. Konvenciją dėl darbuotojų migrantų (papildomos nuostatos) (Nr. 143), 2011 m. Namų ūkio darbuotojų konvenciją (Nr. 189), 1997 m. Konvenciją dėl privačių įdarbinimo agentūrų (Nr. 181), 1947 m. Konvenciją dėl darbo inspekcijos pramonėje ir prekyboje (Nr. 81), 1969 m. Konvenciją dėl žemės ūkio darbo inspekcijos (Nr. 129), taip pat 1998 m. TDO deklaraciją dėl pagrindinių teisių ir principų darbe ir 2008 m. TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos;

pažymėdama kitus susijusius tarptautinius dokumentus, visų pirma, 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, 1926 m. Konvenciją dėl vergovės, 1956 m. Papildomą konvenciją dėl vergovės, vergų prekybos ir į vergovę panašių institutų bei papročių panaikinimo, 2000 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, 2000 m. Protokolą dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertimąsi ja, 2000 m. Protokolą dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, 1990 m. Tarptautinę konvenciją dėl visų darbuotojų migrantų ir jų šeimos narių teisių apsaugos, 1984 m. Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, 1979 m. Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir 2006 m. Neįgaliųjų teisių konvenciją;

nusprendusi priimti tam tikrus pasiūlymus siekiant panaikinti Konvencijos įgyvendinimo spragas ir įsitikinusi, kad būtina imtis prevencijos, apsaugos ir tokių teisių gynimo priemonių, kaip kompensacija ir rehabilitacija, siekiant užtikrinti veiksmingą ir ilgalaikį priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimą vadovaujantis ketvirtuoju sesijos darbotvarkės klausimu;

nusprendusi, kad šie pasiūlymai turi būti įforminti kaip Konvencijos Protokolas,

du tūkstančiai keturioliktų metų birželio vienuoliktają dieną priima šį Protokolą, vadinamąjį 1930 m. Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo protokolą.

1 straipsnis

1. Kiekviena Organizacijos narė, vykdydama savo įsipareigojimus pagal Konvenciją panaikinti priverstinį ar privalomąjį darbą, imasi veiksmingų priemonių, kad užkirstų kelią ir panaikintų priverstinio ar privalomojo darbo naudojimą, užtikrintų priverstinio ar privalomojo darbo aukų apsaugą ir galimybę joms pasinaudoti tokiomis tinkamomis ir veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis, kaip kompensacija, ir nubaustų dėl priverstinio ar privalomojo darbo kaltus asmenis.

2. Kiekviena Organizacijos narė, siekdama veiksmingo ir ilgalaikio priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimo, parengia nacionalinę politiką ir veiksmų planą, konsultuodamasi su darbdavių ir darbuotojų organizacijomis, o tam būtini kompetentingų institucijų sistemingai įgyvendinami veiksmai, ir prireikus suderina veiksmus su darbdavių ir darbuotojų organizacijomis, taip pat su kitomis suinteresuotomis grupėmis.

3. Konvencijoje pateikta priverstinio ar privalomojo darbo apibrėžtis yra dar kartą patvirtinama, todėl šiame Protokole nurodytos priemonės apima konkrečius veiksmus kovojant su prekyba žmonėmis priverstinio ar privalomojo darbo tikslais.

2 straipsnis

Priemonės, kurių turi būti imamasi priverstinio ar privalomojo darbo prevencijai, apima:

- a) žmonių, visų pirma tų, kurie laikomi ypač pažeidžiamais, švietimą ir informavimą siekiant užkirsti kelią jiems tapti priverstinio ar privalomojo darbo aukomis;
- b) darbdavių švietimą ir informavimą siekiant užkirsti kelią jiems dalyvauti priverstinio ar privalomojo darbo praktikoje;
- c) pastangas, siekiant užtikrinti, kad:
 - i) su priverstinio ar privalomojo darbo prevencija susijusių teisės aktų, įskaitant prireikus darbo teisę, aprėptis ir įgyvendinimas būtų taikomi visiems darbuotojams ir visuose ekonomikos sektoriuose;
 - ii) būtų sustiprintos darbo inspekcijos tarnybos ir kitos už šių teisės aktų įgyvendinimą atsakingos tarnybos;
- d) asmenų, ypač darbuotojų migrantų, apsaugą nuo galimos piktnaudžiavimo ir apgaulės praktikos juos verbuojant ir įdarbinant;
- e) pagalbą tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuose remiant išsamaus patikrinimo priemones siekiant užkirsti kelią ir reaguoti į priverstinio ar privalomojo darbo riziką;
- f) pamatinių priežasčių ir veiksnių, kurie didina priverstinio ar privalomojo darbo riziką, nustatymo priemones.

3 straipsnis

Kiekviena Organizacijos narė imasi veiksmingų priemonių siekdama užtikrinti visų priverstinio ar privalomojo darbo aukų tapatybės nustatymą, išlaisvinimą, apsaugą, atsigavimą ir reabilitaciją, taip pat priemonių kitiems pagalbos ir paramos būdams teikti.

4 straipsnis

1. Kiekviena Organizacijos narė užtikrina, kad visos priverstinio ar privalomojo darbo aukos, neatsižvelgiant į jų buvimą ir teisinę padėtį nacionalinėje teritorijoje, turėtų galimybę pasinaudoti tokia tinkama ir veiksminga teisių gynimo priemone, kaip kompensacija.

2. Kiekviena Organizacijos narė, vadovaudamasi pagrindiniais savo teisinės sistemos principais, imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų, jog kompetentingos institucijos turėtų teisę nepersiekti priverstinio ar privalomojo darbo aukų ar netaikyti joms bausmių už jų dalyvavimą neteisėtoje veikloje, kurią jos vykdydė verčiamos dirbti priverstinį ar privalomąjį darbą, o tai ir buvo tiesioginė jų dalyvavimo šioje veikloje priežastis.

5 straipsnis

Organizacijos narės bendradarbiauja viena su kita siekdamos užtikrinti visų priverstinio ar privalomojo darbo formų prevenciją ir panaikinimą.

6 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi šio Protokolo ir Konvencijos nuostatomis įgyvendinti, nustatomos nacionaliniais įstatymais ar norminiais dokumentais arba jas nustato kompetentinga institucija, po konsultacijų su suinteresuotomis darbdavių ir darbuotojų organizacijomis.

7 straipsnis

Konvencijos 1 straipsnio 2 ir 3 dalių, taip pat 3–24 straipsnių pereinamosios nuostatos išbraukiamos.

8 straipsnis

1. Organizacijos narė gali ratifikuoti šį Protokolą kartu su ratifikuojama Konvencija arba bet kada po jos ratifikavimo, perduodama oficialius ratifikavimo raštus Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui užregistruoti.

2. Protokolas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo dienos, kurią generalinis direktorius užregistruoja dviejų narių ratifikavimo raštus. Nuo to laiko Protokolas Organizacijos narei įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo jos ratifikavimo raštų užregistravimo datos ir Konvencija kartu su šio Protokolo 1–7 straipsniais atitinkamai narei tampa privaloma.

9 straipsnis

1. Šį Protokolą ratifikavusi Organizacijos narė gali jį denonsuoti bet kada, kai Konvencija vadovaujantis jos 3 straipsniu pateikiama denonsuoti, denonsavimo pareiškimą perduodama užregistruoti Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui.

2. Konvencijos denonsavimas vadovaujantis jos 30 ir 32 straipsniais *ipso jure* apima ir šio Protokolo denonsavimą.

3. Bet koks denonsavimas pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis neįsigalioja tol, kol nepraeina vieni metai nuo jo užregistravimo datos.

10 straipsnis

1. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius praneša visoms Tarptautinės darbo organizacijos narėms apie visų jam Organizacijos narių perduotų ratifikavimo raštų, pareiškimų ir denonsavimo pareiškimų užregistravimą.

2. Generalinis direktorius, pranešdamas Organizacijos narėms apie antrojo ratifikavimo rašto užregistravimą, atkreipia Organizacijos narių dėmesį į datą, nuo kurios įsigalioja Protokolas.

11 straipsnis

Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius nusiunčia Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui užregistruoti pagal Jungtinių Tautų Įstatų 102 straipsnį išsamius duomenis apie visus ratifikavimo raštus, pareiškimus ir denonsavimo pareiškimus, kuriuos jis yra užregistravęs.

12 straipsnis

Šio Protokolo angliškas ir prancūziškas tekstai turi vienodą teisinę galią.

Šį autentišką tekstą Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija tinkamai priėmė Ženevoje vykusioje ir 2014 m. birželio 12 d. paskelbtoje baigta savo šimtas trečiojoje sesijoje.

Tai patvirtindami, mes pasirašėme 2014 metų birželio dvyliktąją dieną.

Konferencijos pirmininkas

DANIEL FUNES DE RIOJA

Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius

GUY RYDER

Čia pateikiamas Protokolo tekstas yra tikra Tarptautinės darbo konferencijos pirmininko ir Tarptautinio darbo biuro generalinio direktoriaus parašais patvirtinta kopija.

Patvirtinta tikra ir galutinė kopija.

Tarptautinio darbo biuro generalinio direktoriaus vardu